

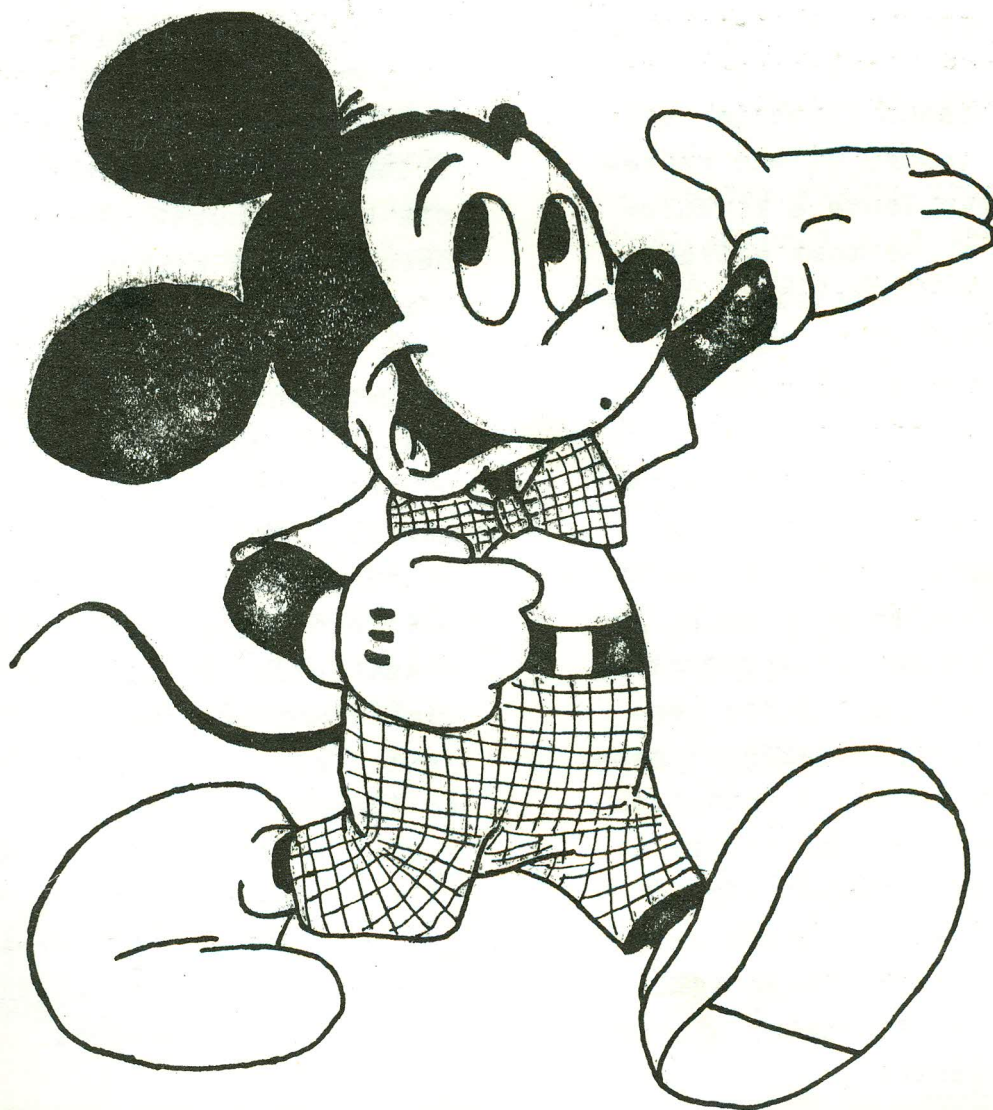

ETAKITA

TANÍTÓKÉPZŐ FŐISKOLA ZSÁMBÉK

Zsámbéki séta

III.

A kirándulást vezeti: Patai Nagy Elemér

Ez alkalommal látogassuk meg az ósrégi várkastélyt, mely ma a Tanítóképző Főiskola hallgatóinak otthona. Milyen kedvező helyzetben lenne a kirándulás vezetője, ha most elővehetné a régi adománylevelet, vagy a településkronikát, és a hiteles forrásokra hivatkozva felidézhetnék a sokszáz éves vár történetét. Sajnos ismereteink eléggé hézagosak; feljegyzés nem, vagy alig maradt. A vidéket egyszer feldúlták a tatárok, a törökök pedig 145 évig tartották megszállva. Azt nem tudja megmondani teljes pontossággal senki sem, hogy hányszor építették fel a várkastélyt, hányszor alakították át. Egy-két támpontunk azonban van. Ismerve hazánk történelmét, megkísérelhetjük vázlatosan összefoglalni a várkastély történetét.

Árpádházi királyok közül III. Béla /1172-1196/ nevét említi a kronika, aki 1180-ban feleségül vette Fülöp Ágost francia király hugát, Margit capet hercegnőt. A király fényes kíséretet adott huga mellé, kik vele az új hazába jöttek, s rendszerint itt le is telepedtek. Ezek között volt a délfrancia származású Aynard lovag, kinek III. Béla Zsámbék területét adományozta. Aynard várkastélyt építtetett a mainak helyén, de a szakértők megállapítása szerint a mostani épületnek alapjait a XIV. században rakták le. Az Aynard nemzetségből Smaragd comest-t kell kiemelni, aki fehérvári prépost volt. Ő szorgalmazta az 1220 körüli években megkezdett bazilika építési munkálatainak befejezését.

ETAKITA

Az Aynard család kihalása után a várkastély a kincstár tulajdona lett. Zsigmond király /1387-1437/ a Maroth családnak adományozta 1401-ben. A hűtlenséggel vádolt Maroth-októl ismét a kincstárra szállt vissza a birtok és a vár tulajdonjoga.

Nagyon sok látogató, aki Zsámbékra jön Mátyás király /1458-90/ híres, egykori vadász-kastélyát is meg kívánja nézni. Arra vonatkozóan, hogy Zsámbék Mátyás királyunknak kedvenc vadászhelye lett volna, nincs semmi forrásunk. Annyi bizonyos, hogy a király természetes fiára, Corvin Jánosra hagyományozta a birtokot és a várat, majd rövid idő elteltével eladta Bakócz Tamás esztergomi érsek, hercegprimásnak. A birtokot az érsekesség kezeli egészen a törökhódoltságig. Ulászló királyunk is jó ideig a kastély lakója, mert Budán pestis-járvány ütött ki, s a király udvarával Zsámbékra költözik.

Buda 1541-ben került a törökök kezére. Még ugyanebben az évben Zsámbékot is elfoglalják.

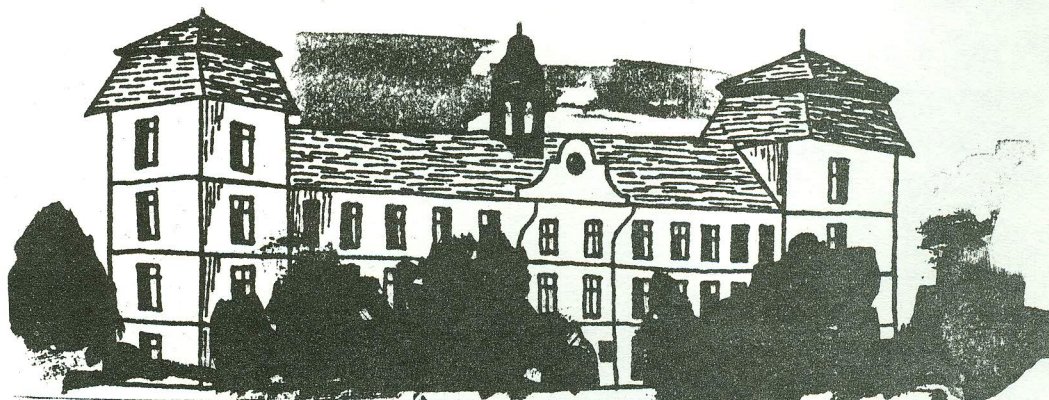
Sokáig török végvár. Feljegyzésekből ismerjük, hogy 1558-ban még csak 75, 1568-ban már 151 katona védi. 1574-ben még további 56 lovast is kirendeltek a vár védelmére.

A győri és veszprémi várkapitányok - akik sereggel Budára tartottak - 1588. november 19-én Zsámbékon véres csatában győzték le Ibrahim pasa seregét. A megfutamított törökök elszórták fegyvereiket is.

Pálffy Miklós 1596. rájus 28-án elfoglalta a zsámbéki várat. A harcok során mind a vár, mind a templom megrongálódott. A magyarok csak rövid időre tudták birtokukba venni a területet, a XVII. század első felében ismét a törökök kezére került.

Másodízben 1660-ban Batthyány gróf magyar csapataival ismét elfoglalja a várat, de csak 3 éveg tudta tartani. A törökök újból visszafoglalják.

Kultúrtörténeti érdekesség, hogy 1675. augusztus 14-én Zsámbékon /Pápai naplójában: Sámbeék/ keresztül utazott Budára, korának egyik legműveltebb embere

Pápai Páriz Ferenc /1649-1716/, az orvos és szótáríró. A híres nagyenyedi kollégium tanára volt 1678-tól.

Midőn 1686-ban Buda várának visszavétele megkezdődött, Zsámbék várából is kiűzték a törököt. A haditett pedig Bottyán János /1643-1709/ huszárfőhadnagy nevéhez fűződik, aki a Fehérvárról Budára tartó török lovascsapatot Zsámbéknál megsemmisítette. E hősi tettéért I. Lipót király /1657-1705/ Bottyán Jánost régi nemessége mellett új nemességgel tüntette ki. Budavár visszavétele után 1687-ben Bottyán János lett Zsámbékon a vár kapitánya. Katonavére azonban nem hagyta nyugton, egy év elteltével már ismét a törököt űzi. II. Rákóczi Ferencnek seregébe áll 1701-ben, és a fejedelem leghíresebb tábornoka lesz. Kurucai

bizalmasan és szeretettel Vak Bottyánnak nevezték, midőn a harcok során fél szemét veszítette.

Zsámbék "erőd"-i szerepe a török hódoltság után megszűnt. A bástyákat lerombolták.

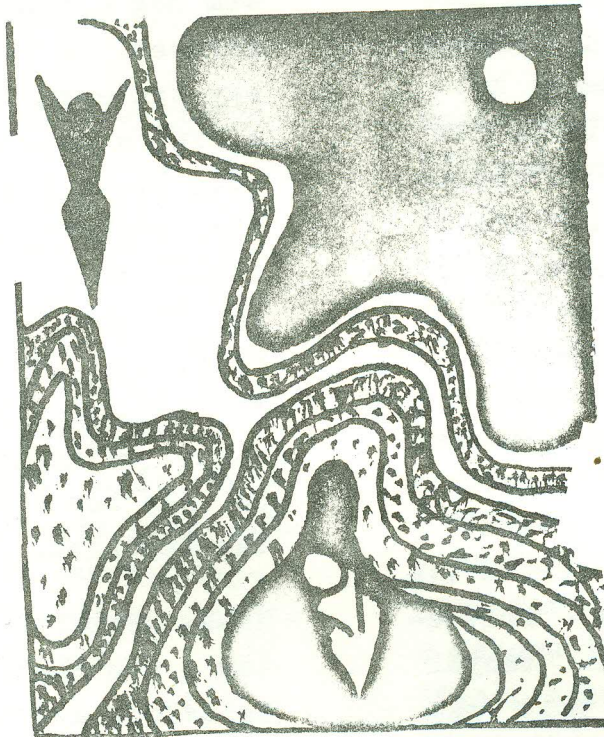
A várkastélyt 1689-ben a gróf Zichy család vásárolja meg. 1699-ben átalakítást hajtanak végre, és kápolnát építenek. Pár évvel ezelőtt az első emeleti saroktorony javítási munkálatai során nagyméretű téglák kerültek elő, melyeken a következő jeleket lehetett találni: PZ 1714. Minden valószínűség szerint Zichy Péter téglaverőjéből kerültek ki a téglák, s vagy 1714-ben, vagy közvetlenül 1-2 éven belül kerültek beépítésre. Zichy Péter - akinek felesége Bercsényi Zsuzsanna volt, Bercsényi Miklós

ETAKITA

leánya a zsámbéki várkastélyban halt meg 1726-ban.

Ebben az időben Óbuda is a Zichyek birtoka volt, akik az odatartozó Kiscellit búcsújáróhellyé kívánták kiépíteni. Így történt meg, hogy a zsámbéki várkapolna több felszerelési tárgyát és a híres Mária képet 1734-ben Óbudára vitték.

Zichy Péter és Bergsényi Zsuzsanna Miklós nevű fiának halála után a várkastély kézről-kézre járt. A XX. század elejétől különböző formában oktatási célokat szolgál.

INTÉZETÜNK DOLGOZÓI:

Bakusecz Jenőné

- Először is, megkérem a tanárnőt, mondja el röviden életrajzát.

- Azzal kezdem, hogy rosszkor születtem, és fiatalságom egy része is nehéz körülmények között telt el. Apám még a háború éveiben meghalt, anyámmal ketten maradtunk, jövedelmünk nem volt. Szerettem volna továbbtanulni, de erre nem volt lehetőségem mert ..... magyarul mondván nem volt miből élnünk, ezért el kellett mennem dolgozni.

Pesten laktunk, itt is születtem, itt nőttem fel, itt szereztem tanítói oklevelet, állást azonban nem kaptam. 1940-ban vidékre - Szabadhidvégre - költöztünk. A község körül tanyák voltak, de iskola nem volt sehol. Ezen tanyák egyike volt Rebecpuszta, ahol a lakók szerettek volna iskolát létesíteni, és

megkerestek engem. Én örültem ennek, hiszen nem volt hol tanítanom, így "jól egymásra találtunk".

Ebben a tanyasi iskolában kezdtem meg a tanítást 1946 decemberében. Az iskola mindössze egy tanteremből állt. A padokat a szülők csinálták: egy deszka, amin ültek a gyerekek, egy pedig, amelyen irtak. 64 gyermek tartozott az iskolához, és mivel kicsi volt a tanterem, fele délelőtt járt iskolába, fele pedig délután. Esténként a fiataloknak szindarabot tanítottam be. Ily módon egész nap el voltam foglalva.

Nehéz körülmények között végeztem a munkámat, de szerettem csinálni, szerettem ott "tanítani" lenni - mert így hívtak. Tulajdonképpen mindenem voltam, "igazi tanító", akinek az okta-

ETAKITA

táson kívül sok egyéb fontos feladata is volt. Voltam orvos, védőnő, lelki tanácsadó, népművelő és még sok minden.

1948-ban neveztek ki hivatalosan is tanítónak. 1950-ben Enyingre helyeztek, mivel elkezdtem a pedagógiai főiskolán a matematika-fizika szakot tanulni. 1953-ban végeztem el a főiskolát. Közben férjhez mentem, férjem szintén matematika-fizika szakos tanár. 1951 óta Mátyon lakom.

Tanítottam, majd iskola-igazgatóhelyettes lettem; később pedig félfüggetlenített szakfelügyelőként dolgoztam. Ez azt jelentette, hogy három napig tanítottam, három napig pedig látogattam. Egy évig voltam járási függetlenített tanulmányi felügyelő is. Innen saját kéresemre helyeztek vissza szakfelügyelőnek, mert nem tudtam megszokni a hivatali munkát, hiányzott nagyon a tanítás.

1960-ban kerültem Párt Főiskolára, ahol elvégeztem a filozófia szakosítót. Ezután jelentkeztem

az Eötvös Lóránd Tudományegyetem filozófia szakára. Miután ezt is elvégeztem, 1963-ban kerültem Zsámbékra a Felsőfoku Mg. Technikumba.

A pártnak 1948 óta vagyok a tagja. Megemlítem még, hogy apám 1919-ben szintén párttag volt, noha értelmiséginek számított, hiszen tisztviselő volt, tehát nem volt sem munkás, sem paraszt. Apám tagja volt annak az értelmiségi csoportnak, amelyből szép számmal léptek be a pártba.

Engem a szívem vitt a pártba; a "Fényes szelek" nemzedékéhez tartozom, akik 45-48-ban az éles osztályharc közepette vívtuk a harcot, élveztük, hogy forradalmi tetteket hajthattunk végre. Szép időszak volt az, tettekből gazdag.....

Életrajzom elején azt mondtam, rosszkor születtem. Részben igen, mert hiszen legszebb éveim a háború idejére estek, nélkülözések, bizonytalanság... Ugyanakkor szép volt a felszabadulás, és az utána következő időszak...

ETAKITA

Felejthetetlen élményként maradt meg bennem az első szabad május 1-e a Hősök terén..., az az önfeledt Ünneplés, szegényesen öltözve, de lelkesen ünnepelt az a rengeteg ember...

- Hogyan hatott Önre az "át-szervezés"?

- Én örömmel üdvözöltem itt Zsámbékon a tanítóképző főiskolát. Örömmel üdvözöltem, mert a tanítóképzőben a filozófia nagyobb súllyal szerepel a három marxista tárgy közül, mint a másik kettő, és örültem annak, hogy tanító jelölteket taníthatok, hiszen valaha én is az voltam.

Szivesen foglalkoztam az üzemgazdászokkal is, de én a magam tapasztalatából sokkal több mindenben tudom segíteni a jövő tanítóit, mint az üzemgazdászokat, hiszen a mezőgazdasági ismereteim - enyhén szólva - nem voltak túl mélyrehatók. Tulajdonképpen régóta szerettem volna leendő tanítókat tanítani.

- Van-e olyan terve, amiről mi is hallhatnánk?

- Nos, még Gödöllőhöz tartoztam, illetve tartozott az egész intézmény, amikor egy szociológiai kutatócsoport munkájában vettem részt, ahol a valóság szociológiai vizsgálatával foglalkoztam; erről meg is jelent egy tanulmány. Ezt a témát én tovább kutatom, tovább foglalkozom vele, távolabbi tervem ebből doktori disszertációt írni.

- Szabadidejét mivel tölti legszivesebben?

- Nagyon szeretek olvasni, szeretem a zenét, főleg a klasszikusokat, én magam is játszom hangszeren....

- Milyen hangszeren játszik a tanárnök?

- Zongorázom.

Német regényeket is kell olvasnom, hogy nyelvtudásom ne felejtsem. Szakmai vonalon nagyon

ETAKITA

sok új irodalom jelenik meg, amelyeket ismernem kell általában. Ezzel is igyekszem lépést tartani, bár úgy érzem mindig le vagyok maradva.

Szeretem a gondolkodtató, logikai feladatokat, rejtvényeket. Figyelemmel kísérem a matematikát, fizikát is, amiben nagy szerepe van annak is, hogy férjem jelenleg is tanítja ezeket a tárgyakat. Nyáron szeretek a Balatonnál lenni, szeretem a napfényt, szeretek úszni. Ugy érzem nagyon sok mindent tudnék még csinálni, de kevés az idő....., de hát az idő mindig kevés..... Nemcsak az élet rövid, hanem a napok is; elkezdenek szaladni az órák, aztán az ember mindig csak azt érzi, hogy nem tudja megfogni az idő múlását...

- Mit talál itt a főiskolán... hogyan is fogalmazzak..., mit nem talál jónak?

- Nehéz erre a kérdésre így válaszolni, hiszen még nagyon kialakulatlan ez az intézmény. Talán annyit: a tanítójelöltektől kicsit több filozófia érdeklődést vártam. Lehet, hogy bennem van a hiba, hogy túl nagy vára-

kozással fogadtam a tanítóképzőt... Szóval a várakozásomhoz képest kicsit azért csalódtam... Bizom benne, hogy a szigorlaton bizonyítanak a hallgatók, és jobb eredményt fognak elérni, mint az üzemgazdászok.

Jó lenne magasabb szintű szemináriumokat tartani, valahogy felnöttesebben, nem ilyen iskola jelleggel, hogy én visszakérdezem az anyagot. Szeretnék hallani önálló véleményeket, még akkor is, ha az nem egyezik a miénkkel, legalább lenetne vitázni, hiszen a vitában tisztázódnak a nézetek, álláspontok... De ehhez az is kellene, hogy a hallgatók kicsit többet foglalkozzanak a filozófiával..

Még valamit. Az üzemgazdászoknál ugyan kevesebb óránk volt, mégis valahogy sokkal elevebb szemináriumokat lehetett tartani; nem tanultak ugyan többet, de mindig volt véleményük, készek voltak vitatkozni...

- Mivel tudomásunk szerint a felvételizés itt lesz Zsámbékon, ezzel kapcsolatosan szeretnék kérdezni.

- Még nem tudjuk! Korábban úgy volt, hogy itt lesz, de múlt héten itt volt a főigazgató elvtárs, és ő azt mondta, hogy mégsem itt felvételiznek a hallgatók, hanem Esztergomban. Ugyanakkor Hargitai elvtárs kérte, próbálják elintézni, hogy mégiscsak itt legyenek a felvételi vizsgák. Tehát még pillanatnyilag nem lehet tudni, minisztériumi döntéstől függ.

- Azért hoztam szóba a felvételizést, mert van egy ehhez kapcsolódó kérdésem. Tanárnő hogyan venne részt a felvételiztető bizottság munkájában? Tudna-e valamit tenni annak érdekében, hogy az újabb évfolyam hallgatóinak előbb szemináriumokat lehessen tartani?

- Ez rendkívül nehéz, annál is inkább így van, hiszen az egész felvételi rendszer felülvizsgálatra szorul... Továbbá nagyon nehéz abban a rövid időben meggyőződni beszélgetés révén egy hallgatónak egész lényéről. Ez tulajdonképpen lehetetlen; a tárgyi tudás dominál.

Korábbi években részt vettem felvételi bizottságok munkájában, és az ott szerzett tapasztalatok

alapján mondhatom, hogy ha úgy láttuk, van esélye a hallgatónak bejutni a hozott pontszáma, és a vizsgán elért eredménye alapján, akkor igyekeztünk olyan kérdéseket feltenni, amelyek egy kicsit a jelentkező személyiségére is rávilágítanak.

Mégis az a kevés idő, ami rendelkezésünkre áll, csupán lehetőséget ad, hogy kérdésekkel, beszélgetéssel valamilyen képet kapjunk az előttünk "küzdő" emberről.

Fontos a középiskola jellemzése, hiszen ott jobban megismerhették a jelöltet négy év alatt, mint mi 15-20 percben. Komoly és felelősségteljes munka ez. Sokszor úgy érzi az ember, hogy talán igazságtalan volt. Gyakran sajnos beigazolódik a tévedés, amikor a felvett hallgatóban csalódni kell, mert nem váltja be a hozzáfűzött reményeket.

Összefoglalva: nagyon nehéz azt eldönteni. abban a rövidre szabott időben, amely általában adott egy-egy hallgatóra, hogy az illető hivatástudatból jött-e el, vagy csak azért - mert van ilyen is! -, hogy legyen egy főiskolai végzettsége...

ETAKITA

- Szeretne üzenni, tanácsolni,
javasolni valamit a diákoknak?

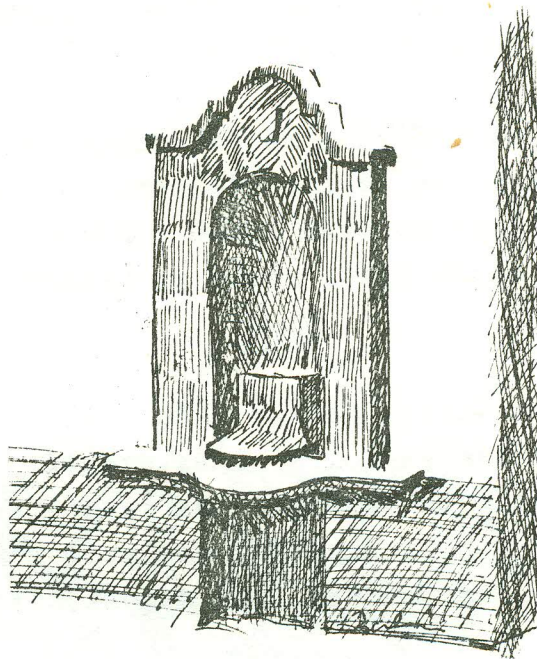
- Igen, de ehhez Ady Endrét hi-
vom segítségül, és egyik sokszor
hallott, felejthetetlen szépségű
versének gyakran idézett sorait
adom én is útravalóul:

"Bár zord a harc, megéri a vi-
lág,

Ha az ember az marad, ami volt:
Nemes, küzdő, szabadlelkű diák."

- Köszönöm a beszélgetést.

N. Z.

MÁRC. 15. GÖDÖLLŐN

A gödöllői Agrártudományi Egyetemen igen jó kapcsolatot tartunk fenn. Együtt játszottunk és szórakoztunk a főiskolánkon rendezett farsangi bálon, majd meghívásukra Gödöllőn töltöttünk egy vidám estét.

Most ismét Róluk lesz szó.

A "Gödöllő és Vidéke" különkiadásában olvastuk, hogyan ünnepelték meg az Agrártudományi Egyetemen március 15-ét.

A márciusi ifjak utódai a Petőfi-szobor előtt a 131 évvel ezelőtti eseményekre, a forradalomra és a szabadságharcra emlékeztek. Az egyetemisták korhű ruhákba öltözött, '48-as dalokat éneklő csoportját, remek paripákon léptető délceg huszárok vezették.

A Himnusz és az ünnepi beszéd után a fiatalok megkoszorúzták Petőfi, a költő és forradalmár szobrát és emléktábláját. Az ünnepség után az egyetemisták meghívták a fiatalokat egész napos ünnepi rendezvényükre, amelyről nem hiányzott a móka, a vidámság, a szórakozás, s a megemlékezés sem.

A haditornászok bemutatója után a kirakodóvásáron szíjgyártók, képfestők, rézművesek és fazekasok portékái közül válogathattak a látogatók, és megnézhatték a színművészeti főiskolások előadásában a "Garabonciások" című fergeteges komédiát.

ETAKITA

Az események forgatagában megéhezett fiataloknak az egyetem ebédlőjében régi ruhákba öltözött felszolgálók "1848-as módra" készített ételeket szolgáltak fel.

Délután a program a nyomda elfoglalásával kezdődött: az igazi márciusi ifjak "Tizenkét pontja" után a gödöllői ifjak "Tizenkét pontját" is kinyomtatták /melyben, mint félfüllel hallottuk, rólunk is szó esett/. Természetesen nem hiányoztak a programból a sportversenyek, a vidám erőpróbák, és a filmvetítések sem. Este pedig a klubban zenés kavalkád várta az ünneplőket.

Minderről sajnos csak az újságból értesültünk. Jobban szeretjük volna szemtanúként leírni az eseményeket.

BA-JA

KAZINCZY SZÉPKIEJTÉSI VERSENY

Március 30-31-én kerül megrendezésre az Országos Kazinczy szépkiejtési verseny. 30-án az Eötvös Lóránd Tudományegyetem jogi karán olvastuk fel a szabadon választott szöveget, amely nem lehetett szépirodalmi. A versenyen 50-en indultunk, az ország egyetemeiről, főiskoláiról, óvónőképzőiből. Másnap a bölcsészeti kar tanácstermében a kötelező szöveg, Sőtér István Radnóti Miklósról írt tanulmány részletének a felolvasására került sor.

A zsűri hét tagból állt, s köztük voltak olyan kiváló nyelvészek és nyelvszeretők is, mint Lőrincze Lajos és Péchy Blanka.

Az eredményhirdetéskor általános véleményt mondott a zsűri elnöke a verseny színvonaláról, de leginkább a hibákról, ami volt bőven. Sőt lehet, hogy csak az volt? De a hibákból lehet a legjobban tanulni - mondá a zsűri elnöke, Benkő Lóránd egyetemi tanár -, ami igaz is, de azt hiszem, a legtöbben finomabb megfogalmazásban is meg tudtuk volna érteni mondanivalóját. A legjobb lesz, ha leírom ezeket a nyelvi hibákat, hiszen nemcsak számomra, hanem mindenkinek tanulságosak lehetnek. A beszédről, a beszédtechnika pozitívumairól sajnos nem tudok írni, mert ez kimaradt az értékelésből. S akármennyire is tanulságos és igaz volt, az egyoldalú kritikát mindig bizonyos fenntartással kell fogadni, s nem is tartom helyesnek. A következőkben tolmácsolom a zsűri véleményét.

ETAKITA

A verseny színvonala a tavalyinál jobb volt, de még így is csak a közepes szintet érte el. Hangsúlyozni a versenyző társaság nem nagyon tudott. Felhívták a figyelmünket - természetesen jogosan -, hogy nemcsak szóhangsúly van a világon, hanem szakasz- és mondathangsúly sőt értelmi- és érzelmi hangsúly is. A hosszú magán- és mássalhangzókat a legtöbbször röviden ejtették, amely hiba nemcsak a versenyen volt kiugró, hanem a köznyelvben mindenütt és egyre gyakrabban fordul elő. A szüneteket nem jó helyen, vagy nem jó időtartamban tartottuk. És végül, amire felhívták a figyelmünket, hogy néha a legnagyobb költők és írók sem tudják a gondolataikat megfelelően érzékeltetni az írásjelekkel. Ezért tehát nem biztos, hogy a vesszőnél fel kell vinni a hangsúlyt, a pontnál pedig levinni, és szünetet tartani. Nem biztos, hogy a gondolatjel, kettőspontot feltétlenül érzékeltetni kell. Ha a bírálóknak ezt a részét nézem, azt hiszem, a beszédtechnika, a hangsúlyozás tanítása jó pár évvel lemaradt a követelmények mögött. Valamelyiknek viszont feltétlenül igazodnia kell a máséhoz, és azt hiszem egyértelmű, hogy a beszédtechnika tanításának kellene igazodnia kicsit gyorsabb ütemben mint most, a követelményekhez.

A verseny szervezése olyan volt, mint napjainkban a legtöbb szervezés. Országos versenyeken állandó a csúszás és a késés. Az első versenynapon több órát álldogáltunk csendben és türelmesen, mire a verseny megkezdése előtt 5 perccel leülhettünk. Másnap a kötelező szöveget fél órával a felolvasás előtt kellett volna megkapnunk. Volt aki egy órával előbb megkapta, sajnos nekem olyan "szerencsém" volt, hogy első lehettem a kötelező szöveg felolvasásakor, és kb 15-20 perccel a kezdés előtt kaptam meg a szöveget, de ennyi időm is csak azért jutott, mert természetesen nem pontosan kezdődött el a verseny.

A szervezési hibákat leszámítva a versenyt tanulságosnak tartottam.

Zsámbék

Lenin t. 3.

2072

Felzúgott az autóbusz motorja. Elindultunk. Kora délután volt, a nap kellemesen sütött. Uj, számomra ismeretlen tájra vitt a négy kerék. Izgalommal tölt el minden olyan utazás, amelynek végcélja ismeretlen számomra. Így ez is. Az ablak mellett ültem, néztem az elsubanó tájat, gondolatban azonban már azt latolgattam, hová megyek, mit fogok megnézni, ha megérkezem. Nem sokáig élvezhettem a napsütést az autóbuszban, mert az égen fekete felhők jelentek meg és pár perc múlva kora esti homály borult a tájra. Az eső nem váratott magára, és hatalmas nyári zápor verte a busz ablakát.

Zsámbékon sártenger fogadott, így hamar lemondtam arról, hogy felmenjek a diplomához, és

szétnéztek a községben. Az autóbuzsmegálló környékéről el sem mozdultam, ennek köszönhető, hogy csak ezt a falu fölé emelkedő szürke épülettömböt láttam közelebbről. Az eső azonban nem szűnt, ezért a legközelebbi járáttal visszaindultam Budapestre. Ez volt első és nem éppen szerencsés találkozásom Zsámbékkal négy évvel ezelőtt. Akkor még nem is gondoltam, hogy én itt főiskolai hallgató leszek.

Második találkozásom tavaly szeptember 10-én történt. Azon a napon már csomagokkal érkeztem. Egy új nevű intézménybe, amely még két évvel ezelőtt az Agrártudományi Egyetem kihelyezett tagozataként működött. Tehát a névváltozás megtörtént, de vajon az átállítás a tanítóképzésre zökkenőmentesen ment végbe? - Tettem fel magamnak a kérdést. Hiszen ez lesz az első év, amikor már csak tanítójelölteket oktatnak. Akkor még nem akartam, és nem is tudtam volna felelni a kérdésre. Lassan már egy év távlatából többmindent megértettem, láttam, tapasztaltam.

Egy gépet, vagy bármilyen bonyolult mechanikai szerkezetet általában nehéz elkészíteni, mivel

sok kisebb-nagyobb darabból, alkatrészből áll. Minden egyes egységnek, darabnak megvan a pontos mérete és helye. Ha azt összeállítják, akkor talán működik, de előfeltétele minden rész tökéletes kidolgozása. Amennyiben funkcionál, akkor már sokkal könnyebb karbantartani, hogy jól és a célnak megfelelően működjön.

Talán össze lehet hasonlítani az előbbi gondolatmenetet azzal, hogy nekünk Zsámbékon szintén valamit össze kell "raknunk", és be kell "indítanunk". Ez pedig főiskolánk közösségi élete, és hagyományaink megteremtése. Sajnos nem vagyunk abban a kedvező helyzetben, hogy olyan iskolába járunk, ahol mindez már megszervezett. Itt nem lehet látni mit végeztek az előző évfolyamok, és hogy nekünk mi a feladatunk a három év alatt. De azt hiszem, ez nem nagy baj. Kettős és ezáltal nehezebb feladat jutott számunkra; megszervezni és továbbvinni. Az indulás felelősségteljes, de egyben szép is, mivel saját szemléletünkkel, gondolkodásunkkal végezhetjük el ezeket a teendőket. Felelősségteljes pedig azért, mert raj-

tunk múlik, miképpen tudjuk kialakítani a jó közösségi életet és hagyományainkat. Hiszen az utánunk jövő évfolyamok erről az alapról fognak elindulni, és erre fognak építeni. Ezért szilárd alapokat kell teremtenünk, ehhez pedig tette kész hallgatóságra van szükség. De azt hiszem itt van a legnagyobb probléma; a diákság. Szerintem a többség nem érezte meg, és nem vette tudomásul /vagy nem is akarta/, hogy új intézményben tanul, ahol nekünk kell dolgozni, szervezni, alkotni.

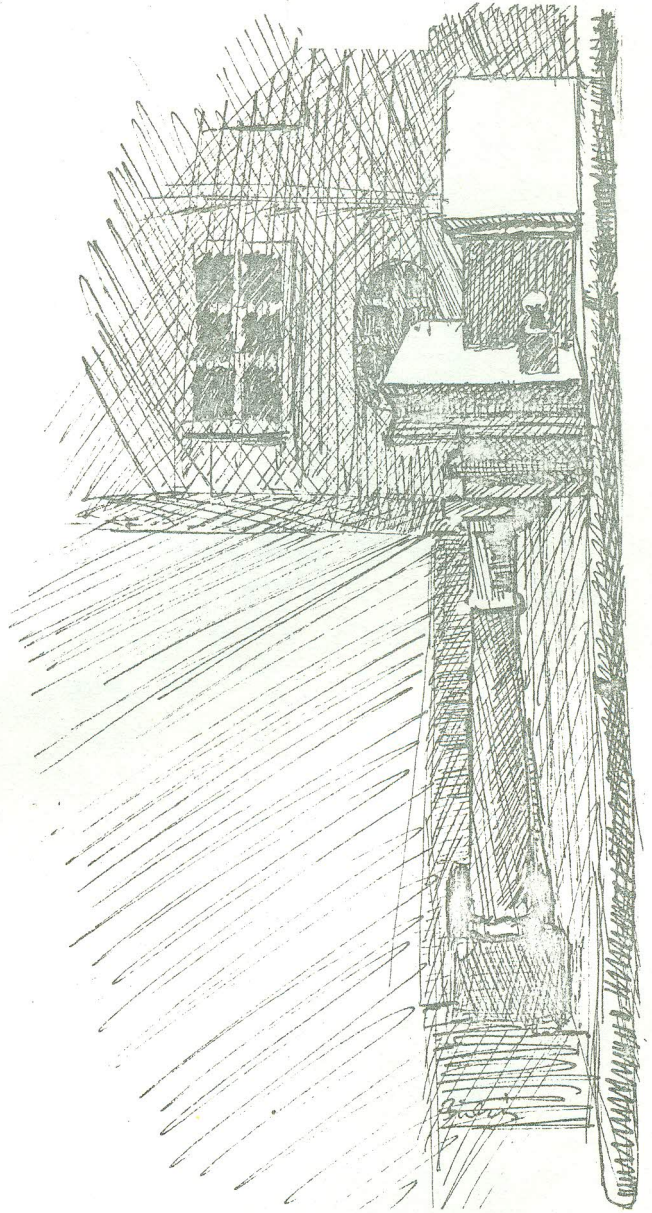
Vizsgáljuk meg iskolánkat, iskolai életünket az eddig leírtak tükrében. Vajon elkezdődött-e az a munka, amiről az előzőekben szóltam? Ha igen, akkor megfelelő intenzitással folyik-e? Kezd itt valami kialakulni? Nem hiszem, hogy valaki is - aki csak felületesen szemléli az elmúlt hónapokat - pontosan tudna válaszolni ezekre a kérdésekre.

Nézzük a jelent! A külső szemlélő a bejáratnál láthatja a kiírást: **ESZTERGOMI TANITÓKÉPZŐ FŐISKOLA KIHELYEZETT TAGOZATA ZSÁMBÉK**

Ha belép az épületbe és a folyosókat járja, nem biztos, hogy meg tudná állapítani, milyen intézményben jár. Sajnos egyelőre nincsen semmi dekoráció, kivéve az alapszervezetek faliújságjait. Pedig a diákparlamenten egy-két felszólaló hangoztatta, hogy "valamit kellene csinálni". De kik hallhatták ezt a felhívást, hiszen a parlamenten is a tanulók gyér létszámmal képviseltették magukat.

Az ifjúsági klub szeptember óta szervez különböző előadásokat. Márciusban például Hargitai Károly, tagozatvezető elvtárs tartott élménybeszámolót Koreáról és Svájcra. A legnagyobb megdöbbenéssel csak 20 tanulót számoltam az előadásban. Sorolhatnék még több esetet is, ami hasonló "érdeklődéssel" zajlott le. Miért van ez? A sültgalamb kész /mármint az előadások/, de még a szánkat is lusták lennének kinyitni?! A kollégium és az iskola egy épület, mindenki itt lakik, ez olyan előny, amelyet eddig nem tudtunk kihasználni.

Tavaly októberben elkezdődtek a műveltségi vetélkedők, egy ideig minden két hétben volt,

aztán nagy csendben elmaradt. Miért? Nem volt, aki megszervezze?

Sikeresnek mondható a filmklub beindítása, megköszönhetjük szervezőinek az ötletet és a megvalósítást.

ETAKITA

Nem mondható ilyen sikeresnek az iskola ujság. Jobban mondván a hallgatók többségét érdekli, hogy mit tartalmaz, és várják megjelenését is. No de ettől még nem készül el egy ujság! Első félévben megjelent egy szám, aztán december hónapban kimaradt. Második félévben a februári, márciusi számokon már túl vagyunk. Az oldalszám is, és ennek következtében a tartalom is gazdagodott. Ennek ellenére nem mondhatom, hogy minden zökkenőmentesen megy. Mint már írtam, sokan várják az ujságot, és valahogy úgy képzelik el a dolgot, hogy vannak szerkesztő bizottsági tagok, akik anyagot gyűjtenek, írják a cikkeket és összeállítják az ujságot. Ez tévedés, ez nem egy csoportosulás lapja, akik azzal szórakoznak szabad idejükben, hogy "összefirkálnak" mindent és örülnek, mikor látják kinyomtatva cikkeiket, verseiket, nevüket. Minden hallgatónak joga van írni. Sajnos ezzel a joggal csak nagyon kevés diák él. Mióta az ETAKITÁ-val foglalkozom, senki nem jött hozzám bármiféle írásművel sem. Ami eddig megjelent írás, azokat kérem kellett. Volt, aki szívesen

teljesítette, de volt olyan is, aki elutasított. Ezt a módszert a jövőben el szeretném kerülni. Mindenkinek el kell jutni addig a fölismerésig, hogy főiskolánknak van egy fórumja, amelyben problémákat vehet fel, kérdéseket tehet fel, rajzolhat, hozzászólásokat írhat különböző eseményekről, stb. Ezáltal tükörképet adhat iskolai életünkről, munkánkról. Jelenleg nagy problémánk, hogy nincsen megfelelő számú szerkesztői gárda. Ezért, ha valaki úgy érzi, van tehetsége és kedve részt venni a szerkesztői tevékenységben, bátran jöjjön.

Visszatérve a cikk közepén bemutatott "közösségi életre", nagyobb aktivitással kellene dolgozni, és bátran vállalni minden olyan munkát, amely erőnket nem haladja meg. Az ujságnak aléte is a közösségtől függ.

Ha a diákság ellát megfelelő mennyiségű, és minőségű írásokkal, akkor meg tudjuk jelentetni a lapot. Így hagyományt is alapozhatnánk.

- Sándorfi László -

N a g y   Z a l á n :

U J   E R E T N E K

a pöre fák fekete hálót vetnek a messzeségnek
zavaros tajtékot hányva sűrű felhők
hömpölyögnek keresztül a szélmosta ég
homorura feszülő sátora alatt

kitántorgok a szögletek közül
szaladok, rohanok, vágatok
hová?
mit tudom magam is!
nyitva maradt egy ajtó
és valami vad mánor eltépte a fegyelmet
vadító friss illat lovagol a légben

vágatok, vágatok, vágatok
tomboló tűz hajt
és szédült ösztön ostoroz
vágatok, szökdelek, röppenek
a sáron keresztül a mohó sár felett
szállok
zihálva, őrülden suhanok
és a lelkemben nyiló óriás virág
forrón emésztő máglyájára hullok

Zeneközben

Tagozatvezetőnk jóvoltából immár másodizben volt részünk magas szintű zenei élményben az iskolai zenei esték keretén belül. Reméljük, hogy ez a hasznos kezdeményezés tradícióvá fog válni, és egyre több hallgatótársam válik hangversenyszerető emberré.

A legutóbbi alkalommal a váci Muzika Humana Kamara zenekar hangversenyét hallhattuk, és bátran elmondhatjuk, igazi zenei csemegében volt részünk. A zenekar műsorában a régi szerzők művei mellett helyet kaptak a közelmult magyar szerzőinek darabjai is.

Az együttes előadásában megkapó volt az a lelkesedés és öröm, amellyel tolmácsolták a műveket. Különösen megragadó volt Erdélyi Sándor bevezetője egyes zeneszámok előtt. Kevés embert hallhatunk manapság ilyen szeretettel és tisztelettel beszélni a zenéről.

A hangverseny szünetében megkértem a karnagy urat, hogy válaszolja röviden az együttes történetét és célkitűzéseit.

- Mikor és hogyan alakult meg a zenekar? Voltak-e személyi változások a megalakulás óta?

- A zenekar a váci zeneiskola tanáraiból alakult 1965-ben. Igaz, hogy ekkor még csak trióként szerepeltünk, de véleményem szerint mégis ez a megalakulás éve. 1966-ban kvintetté alakultunk, majd 1968 augusztusában létrejött a vonós zenekar, lényegében abban az összeállításban, ahogyan ma is játszik. Személyi változások természetesen voltak, és még napjainkban is vannak.

- Hogyan lett Muzika Humana a zenekar neve? A névválasztásnak volt-e köze a Vox Humanához?

- Természetesen volt köze, és kézenfekvő is volt egy hasonló név választása, miután a Vox

Humana régen működő és igen neves váci együttes, amely az ország határain kívül is jó csengetést szerzett nevének. Az együttesnek tehát egy emberközpontúságot jelző, és a váci hagyományoknak megfelelő nevet akartunk választani. Szabolcsi Bence kifejezése, a Muzika Humana felelt meg a legjobban e célkitűzésnek. Ez a név lényegében emberi zenét jelent, olyan zenét, amelyet emberek játszanak emberek számára a szó nemes értelmében.

- Eddigi pályafutásuk során melyek voltak az igazán emlékezetes hangversenyek?

- Számunkra igazán emlékezetesek a kórházakban és szociális otthonokban adott hangversenyek voltak.

Legszívesebben azonban egy természetközvetkezeti május 1-re emlékezünk. Azt gondoltuk, hogy utcabálra és könnyű szórakozásra vágyó emberekkel fogunk találkozni, de ehelyett egy komoly zenét szerető közönséggel teremthettünk kapcsolatot.

- A művek előadásakor mire törekszene leginkább?

- Arra, hogy az embereket közelebb hozzuk a zenéhez, elsősorban a barokk kor zenéjéhez. Célunk az, hogy ennek a zenének a hallgatásával az emberek egy olyan öröm forrásához jussanak el, amelyhez nem feltétlenül kell zenei képzettség.

Természetesen népszerűsíteni szeretnénk a hangversenylátogatók által közismert nagy zeneszerzőket, Bachot, Mozartot és Corellit, ugyanis az egyszerű emberek közül sokan még ezeket a szerzőket nem ismerik.

- Milyen gyakran változtatják a műsorukat?

- Ez nagyon különböző. Vácott például egy évben hat koncertet adott az együttes. Erre természetesen mindig fel kellett készülnünk. Műsorunkat soha nem ismételtük meg, ebből következik az, hogy nagyon sok művet kellett megtanultunk. Ugy működöttünk, mint egy bemutató színház, minden műsort egyszer játszottunk el.

Három éve professzionista együttes lettünk, így hát a Filharmónia előírja azokat a műveket, amelye-

ket kötelező műsorra tűznünk. Ez tehát nagymértékben meghatározza a művek cserélhetőségét.

- Milyen zenei élet van Vácott, és mennyire zeneértő a közönség?

- Megelégedéssel mondhatom, hogy igen pezsgő városunk zenei élete. Új zeneiskolánk jó körülményeket biztosít a zenetanulásra. A zeneiskola kitűnő hangversenytermében sok hangverseny zajlik évente. Itt található jelenleg az ország legjobb orgonája is.

Van fúvós zenekarunk, két neves kórusunk, és sok, zenét tanuló fiatalunk.

A hangversenyeink immár tradícióvá váltak, egy-egy előadás alkalmával teltház van a zeneiskolában.

Együttesünk életében pedig az az új vonás, hogy amíg azelőtt kizárólag csak Vácott játszottunk, most az évi negyven hangversenyünk közül mintegy húszat tartunk Vácott. Ezeket a hangversenyeket a váci gyárakban és szociális otthonban adjuk nagyrészt. A gyárakban való hangversenyeknek eredményeként egyre több ember válik hangverseny látogatóvá.

- Mik a további terveik, elképzeléseik?

- Ez érdekes kérdés. Nemrég egy koncert után hazatérve azon gondolkodtam, hogy mi is a célja egy ilyen együttesnek. Arra a megállapításra jutottam, hogy ez az együttes - véleményem szerint - most van a csúcson, de ez nem jelenti azt, hogy nem fejlődhetünk még tovább, hiszen a fejlődés lehetőségei adóttak. Különösen érdekes ebben a fejlődésben az, hogy minden művet újra elő kell venni, újra meg kell tanulni azon a szinten, amelyen éppen most vagyunk.

Tanárokról lévén szó, szükséges ez az állandó fejlődés, ennek során együttesünk tagjai rengeteg művet ismernek meg, tudnak beszélni róluk, és az állandó hangszeres gyakorlás biztosítja számukra tanításuk hasznosítását.

- Köszönöm a beszélgetést.

- Weixelbaum János -

Ismerkedjünk a jazz muzsikával III.

A HATVANAS ÉVEK JAZZ-ZENÉJE

Ahogy közeledünk a jelenhez, egyre nehezebb áttekinteni a jazz világot, rendet teremteni a különböző irányzatok szövevényében. Sokakban nosztalgia él a "megszépitő múlt" iránt; amit a zaklatott jelenben nem találnak meg, azt a múltba vezetik vissza. A jazz híveinek táborában nem ritka ez a nosztalgia, amely a New Orleans-i aranykorszak, a klaszszikus jazz, a swing-zene, a bebop, sőt, az ötvenes évek újabb irányzatainak felmagasztalásában, és a jelenlegi jazz lebecsülésében jelentkezik. A különböző irányzatok jelentőségét azonban nem szabad túlbecsülni. Nem egy-egy irányzaton, hanem az egyes jazzmuzikus játékon múlik a felhangzó zene értéke. A művésznak pedig egyéni stílusa, egyéni világa van. A muzikusok persze igen különbözőek, nemcsak tehetség, hanem művészi alkat tekintetében is. Vannak művészek, akik a kialakult rend, a törvények ellen láznak, és vannak, akik a világhosszúságot, szervezettséget, és a rendet igénylik.

Felvetődik a kérdés, melyik a jobb, helyesebb szemlélet? Mindkettőre szükség van: a kísérletező, továbbvivő, robbantó magatartásra éppen úgy, mint a leszűrő, elrendező törekvésekre.

Aki sokat hallgat jazzt, előbb-utóbb megérzi, hogy bár mindegyik muzsikusnak megvan a maga egyéni világa, a különböző világokat láthatatlan szálak fűzik össze. Visszafelé

tekintve persze áttekinthetőbbek a szálak. Kialakult például a néger zongoristák stílusteremtő, de sohasem avantgarde szólisták mainstream vonala. Ők azok, akikből szinte árad a muzsika, akik nem töprengő, spekulatív hajlamu zenészek,

hanem ösztönös alkatu művészek, akik teljes gátlástalansággal át tudják adni magukat annak, amit csinálnak.

A main stream művészekkel szemben állnak a lázadók, a forradalmárok. Az avantgarde, az experimentális zene hívei, a free jazz feltalálói és terjesztői. Ők elvetik a korlátokat, az improvizáció belső törvényeit és zárt kereteit. Nincs szükségük meghatározott ütemszámu témára, skálákra és hangrendszerre. Ha témát játszanak, az inkább szignál-jellegű, mint pontosan körülhatárolható dallam. Először e két nézet között éleződtek ki az ellentétek, majd egy magasabb rendű egységben oldódtak fel. A free jazz a teljesen szabad, korlátok nélküli jazz képviselői abban a pillanatban, amikor valami átlagon felülire, maradandóra törekedtek, szükségszerűen rendet teremtettek, vagy legalábbis bizonyos eszközöket kiszűrték, másokat megtartottak - ez pedig már a rendcsinálás egyik formája, akár tudtak róla, akár nem..

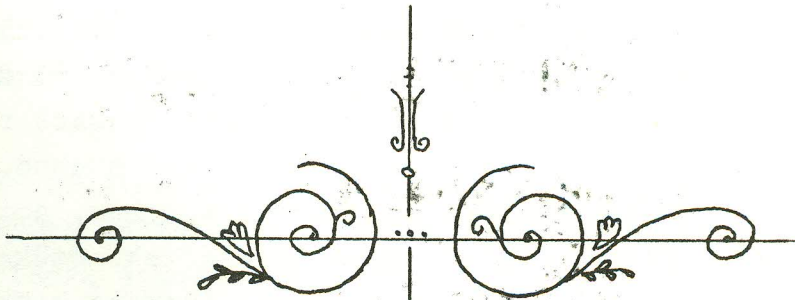
Ebben az évtizedben jelenik meg a hard bop, és így jelenik meg a jazzben ismét az ösztönösség - ezuttal tudatos igény eredményeképpen. Mondani sem kell, hogy ez az ösztönösség már nem azonos a New Orleans-i jazz gondtalan felszabaldultságával, a muzsikálásba való belefelejtkezés szinte gyermeki örömeivel. A hard bop nemcsak önmagán belül fejlődik tovább, hanem más irányzatok kibontakozását is elősegíti. A rhytm and blues például vokális blues-stilus, amelynek gyökerei az afro-amerikai népies blues szőlőjából erednek.

Még sok rokon-stilusról kellene beszélni, mint például a tánczene és a jazz határán mozgó rock and roll-ról, vagy a soul-stilusról, a jazz-rock-ról és az undergroundról. Ezekben a stilusokban - különösen pedig az un. jazz-beat zenében - sok a tánczenére emlékeztető kommersz elem.

A jazz-kedvelők közül, végül is mindenki a saját egyéniségének leginkább megfelelő irányzatot választja, s szereti.

/folytatása következik/

S. L.

OTDK

Többen kérdezték tőlem, miért vehettem részt az Országos Tudományos Diákköri Konferencián.

Megpróbálom ennek történetét az elején kezdeni.

Ráckeveén az Ady Endre Gimnáziumban négy éven keresztül részt vettem a honismereti szakkör munkájában. Pályázatokat írtam, melyekkel megyei helyezéseket, s országos 3. helyezést értem el.

Ősszel ismét írtam egy pályázatot, s Esztergomban a házi bemutatón 2. díjat kaptam. Pillanatszerűleg ez kevésnek bizonyult az országos szinthez, de lehetőséget kaptam, hogy részt vegyek Egerben a konferencián.

Az OTDK március 21-től 24-ig tartott. A megnyitó ünnepség 21-én volt a Technika Házában.

A Himnusz elhangzása után a résztvevőket dr. Szűcs László, a Ho Si Minh Tanárképző Főiskola főigazgatója üdvözölte, majd Knopp András oktatási miniszter-helyettes, az Országos Tudományos Diákköri Tanács elnöke nyitotta meg a konferenciát. A Tanácsköztársaság kikiáltásának 60. évfordulója alkalmából az ünnepi beszédet dr. Mucsi Ferenc kandidátus, a Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézetének igazgatóhelyettese tartotta. Ezután színvonalas kulturális műsort adott a Ho Si Minh Tanárképző Főiskola irodalmi színpada.

A megnyitó az Internacionáléval zárult.

A társadalomtudományi szekció 8 szekcióból állt: nyelvtudomány, irodalomtudomány, törté-

nettudomány, régészet, néprajz, klasszika-filológia, művészet-történelem, zenetudomány.

22-én és 23-án a honismereti szekció előadásait hallgattam. Az előadások különböző színvonalúak, de tartalmasak voltak. A szemléltetési eszközökkel - különösen a magnóval - sok baj volt. A pályamű ismertetése után kérdéseket lehetett feltenni az előadással kapcsolatban, észrevételt, megjegyzést, tanácsot adni az előadónak. Az értékelésnél főleg a pályaművet veszik figyelembe, de az előadással is lehet még a helyezésen javítani. Az volt az észrevételem, hogy amelyik főiskoláról, egyetemről többen jelen voltak, elmentek egymás előadásait meghallgatni, s utána a már előre megbeszélte kérdést feltették az előadónak, aki nagyon pontosan tudott rá válaszolni. Ezzel még egyetértettem, azzal azonban kevésbé, hogy mások előadásában a szálkát keresték, s igyekeztek olyan kérdéseket feltenni, hogy ne tudjon rá felelni. Most, hogy így utólag visszagondolok ezekre a dolgokra, úgy érzem, ez is hozzátartozik a vetélkedéshez. A zsűritagok minden esetben véleményét mondták a dolgozatról. /Megtörtént: olyan pályaművet is

értékeltek, amit a zsűriből senki nem olvasott el./ A zsűriben olyan tanárok is voltak, akinek diákjai pályázatot írtak. Ők kétségtelenül előnyben voltak a többi pályázóval szemben.

A pályaművek bemutatása után a honismereti szekció munkáját értékelték. Megtudtuk a pontozási rendszer lényegét. A pályázatra maximálisan 60 pontot lehetett adni /2 értékelő pontozott/, s az előadásért még külön 10 pontot.

24-én irodalmi előadásokat hallgattam. Ezek az előadások más felépítésűek voltak, mint a honismeretiek. Ebben a szekcióban 3 pályaművet ismertettek, s csak utána volt vita - a szó szoros értelmében - a pályaművekről. Néhány érdekes és értékes előadás hallgattam.

Az ünnepélyes eredményhirdetés szombaton délben volt. A helyezések nagyrészt a Kossuth Lajos Tudományegyetem vitte el, az ELTE és a JATE előtt. A tanárképzők és tanítóképzők kevesebb helyezést értek el, mégis úgy érzem, a következő OTDK-n mi is ott lehetünk.

Titkos vágyam, hogy a következő OTDK-ra olyan pályázatot írjak, amellyel helyezést tudnék

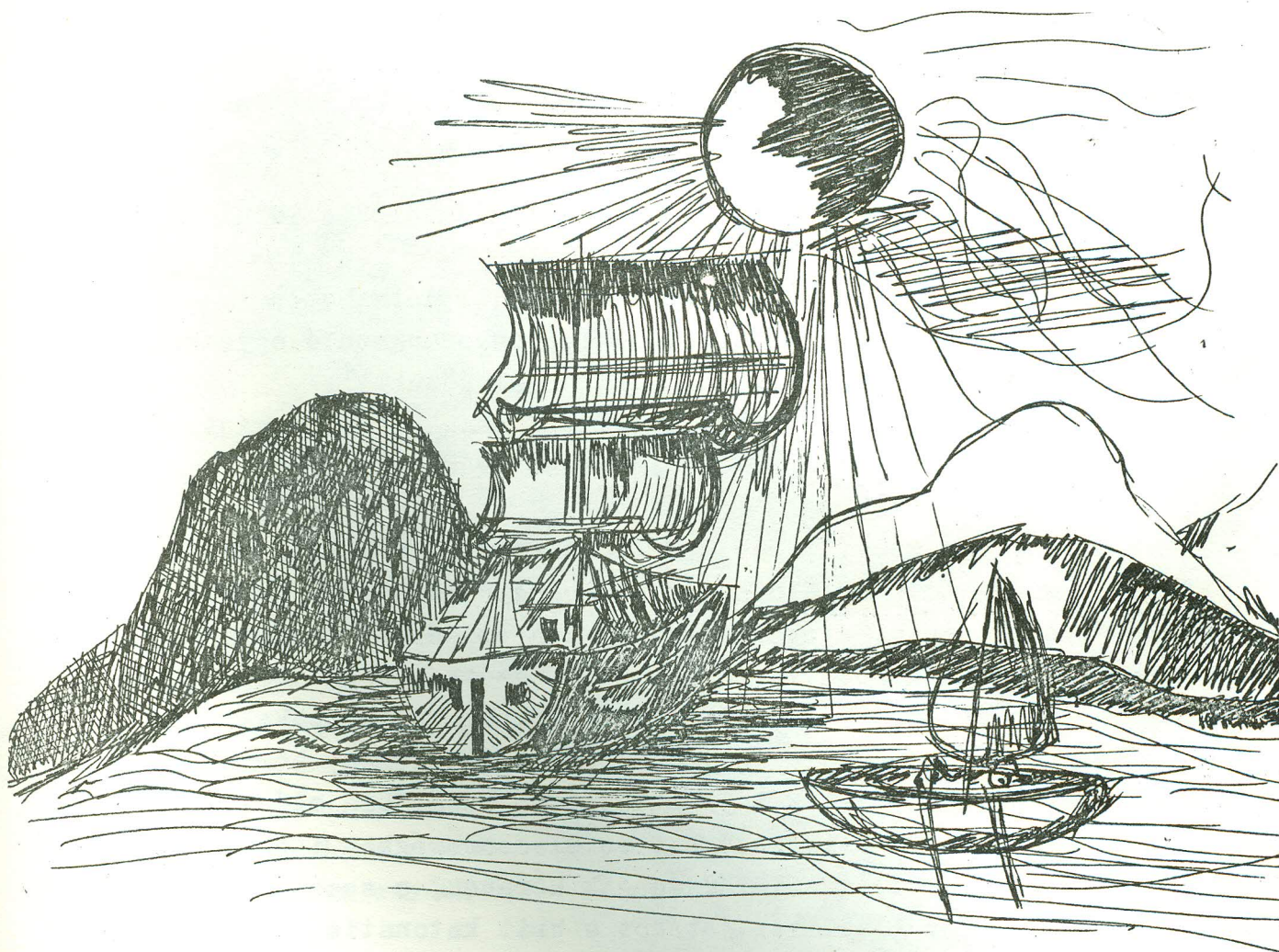
ETAJITA

elérni. Ehhez sok tapasztalatot gyűjtöttem, s ezeket igyekszem majd hasznosítani.

Ezuttal is szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akik

eddig segítettek, lehetővé tették számomra, hogy pályázatot írhattam, és részt vehettem a konferencián.

Fábián Ilona

A TOLLASLABDÁZÁSRÓL

E cikk időszerűségét indokolja, hogy főiskolánk sportköre közgyűlésen határozott a tollaslabda sportág versenyszintre fejlesztéséről és az ehhez szükséges feltételek megteremtéséről.

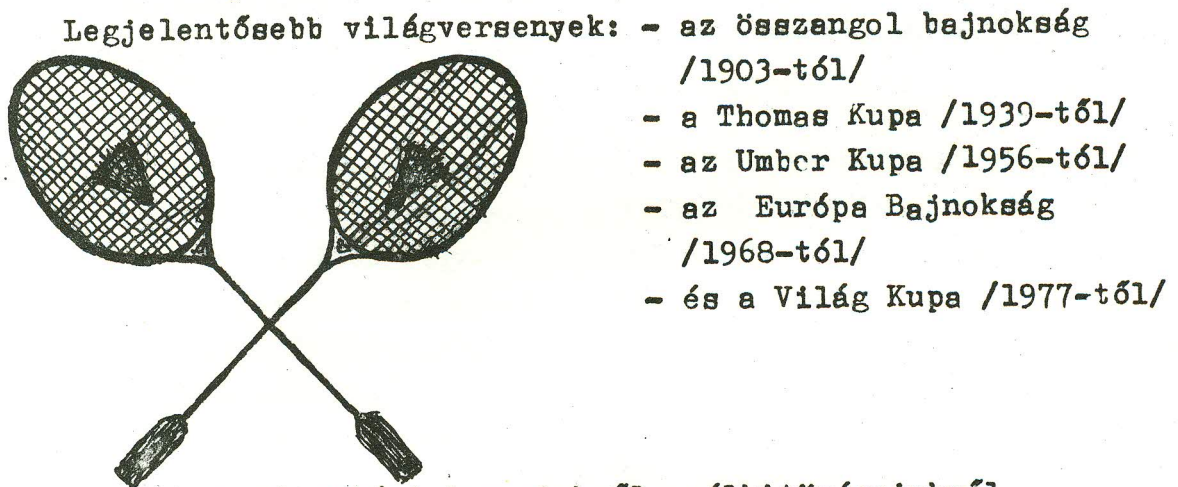
Nem véletlenül esett a választás erre a hazánkban nem egészen két évtized alatt rendkívül népszerűvé vált sportágra. Legfőbb erényei ennek a játéknak, hogy:

- a tanulása, megismerése első pillanatától sikerélményt nyújt minden korosztálynak;
- viszonylag olcsó eszközökkel bárhol játszható;
- versenyszerű üzését a röplabdázáshoz hasonló egyszerű szabályai és kis területigénye megkönnyíti;
- és a sérülés veszélye nélkül sokoldalú testmozgást biztosít, ezért élettani hatása igen kedvező.

Ez a sportág eredetét tekintve több ezer éves múltja miatt ősréginek mondható. Hasonló játék fellelhető az ókori görögök, rómaiak szórakoztató játékaiban, és feljegyzésekből tudjuk, hogy a XIV. században Kínában, Japánban is játszották bogycsúba, gumócsúba tűzdelt tollakkal készített eszközökkel és faütőkkel, az inkák és az asztékok pedig tollakkal ékesített kemény bőrlabdacsúba játszották e játék egy változatát. Európában először Spanyolországban, Franciaországban és Olaszországban ismerték, elsősorban a királyi, főúri társaságok körében, a spanyol hódítók révén. A mai tollaslabda játékot a brit katonatisztek tették népszerűvé, akik Indiában tanulták meg 1860 körül és Poona néven

honosították meg Angliában. A játék versenyszerű pályafutása 1872-ben kezdődött Beaufort herceg badmintoni birtokán. /Innen ered a nemzetközi elnevezés "Badminton"./ 1903-ban került sor az első nemzetközi mérkőzésre Anglia és Írország csapatai között.

A sportág nemzetközi szövetsége International Badminton Federation /IBF/ 1934. július 5-én alakult meg Londonban 9 ország részvételével. Jelenleg a szövetségnek 54 ország a tagja /Magyarországot 1970. júniusában vették fel a tagszövetségek sorába/.

Legjelentősebb világversenyegek: - az összangol bajnokság /1903-tól/

- a Thomas Kupa /1939-től/

- az Umber Kupa /1956-től/

- az Európa Bajnokság /1968-től/

- és a Világ Kupa /1977-től/

Fejlesztési terveinkről, célkitűzéseinkről

Szeretnénk minél több hallgatóval megismertetni és megszerettetni ezt az igen hasznos és szép játékot, ezáltal a hallgatók szabadidő tevékenységét színesebbé és egészségesebbé tenni. Ezen túlmenően, akinek a versenysport iránti érdeklődése és tehetsége adott, várjuk a szakosztályi foglalkozásokra. Egyelőre szerdán du. 14 órától tartunk edzéseket, de útó, labda és a háló bármikor rendelkezésére áll mindenkinek. Így a gyakorlás és játék az egyéni elfoglaltságoknak megfelelően ütemezhető.

Április hónapban házibajnokságot rendezünk egyéni és páros, illetve egyes-páros versenyszámokban.

Ugy tervezzük, hogy a legjobb helyezést elért hallgatókat leigazoljuk a szakszövetségnél, és szeptemberben elindulunk a főiskolai bajnokságon és a Budapest bajnokságban.

A tollaslabdázás gyors elterjedése és nagy népszerűsége annak is tulajdonítható, hogy az óvodásoktól az idősebb korukig, férfiak és nők egyaránt megtalálják e játékban egészséges szórakozásukat. Ezért nyilvánvaló célkitűzésünk, hogy hallgatónk a főiskoláról kikerülve mint gyakorló pedagógusok e játék felhasználásával is neveljék környezetüket saját példaadásukkal és nevelő kezdeményezésükkel az egészséges életmód kialakítására.

- Tamásdiné -

A SXU-ban jártunk II.

Az első két hét szép és kevésbé szép élményeivel már a múlt havi számban megismerkedhettek.

Következett a harmadik hét, mely tanítási szünettel indult, mivel november 7-re készült a város. Számunkra érdekes volt, hogy ezt a nagy ünnepet munkával ünnepelték az odesszaiak, például ezen a napon minden fontosabb üzlet nyitva tartott. 7-én reggel 8 órakor végeláthatatlan sorokban sorakoztunk a felvonulásra. A sok külföldi zászló mellett ott lobogott a mi nemzeti színű zászlónk is. Mindenki jól érezte magát, jó kedvvel tettük meg a nagy sétát. Ez az ünnepi hangulat egész héten folytatódott. A kollégiumban házi bulikat rendeztek, ahogy az oroszok mondják: "vécsereket".

A harmadik hét leteltével már kezdett eluralkodni a honvágy. Az itthoni levelek csak hét nap múlva kerültek a kezünkbe, nagyon nehezen letehetett kivárni a postát.

A városban már nem tévedtünk el, mint ahogy az első napokban néha előfordult. Órák után gyakran mentünk be a központba megvenni a vacsorának valót, ami legtöbbször "bulocska" /ez olyan péksütemény, mint nálunk a zsemle, csak édeskés íze van/ volt tejjel vagy csak tejjel.

A Deribasovszkaján végig sétálva - ez a Deribasov tábornokról elnevezett főutca a centrumban - sokszor megálltunk egy-egy utcai képeslapárusnál, ugyanis "hobbynká" vált a képeslap vásárlás, annyi sok szép, izléses képeslapot nem lehetett ott hagyni.

Az esti programról Igor gondoskodott, voltunk moziban, színházban és egyszer elmehettünk egy jégkorcsolya gálaestre, amelyet az Odessza külvárosában magasodó Sportcsarnokban tartottak. Itt láthattuk "élőben" az idén is világbajnokságot nyert Limicsuk-Korponoszov jégtánc párost.

A szovjet egyetemisták kollégiumi élete egészen más, mint nálunk. Az első nagy különbség, hogy önállóak, ami az időbeosztásukat befolyásolja nagy mértékben. A mi emeletünkön is volt két konyha, és bizony sok különleges étel elkészítését kísérelhettük figyelemmel. Az orosz lányok már az egyetemen gyakorolhatják háziasszonyi teendőiket.. Ennek viszont hátránya is van, mert az amúgy is kevés szabadidőből igen sok a főzésre megy, sokszor kell éjszaka készülniük a vizsgákra.

Másik érdekes dolog, amit tapasztaltam, az a figyelemmel kapcsolatos. A portán hallgatókat is beosztottak ügyeletbe, és a vendégeket felkísérik, ha nem tudják hol lakik az ismerősük, vagy például minden reggel külön hallgatói delegáció megy végig a szobákon és ellenőrzi, hogy ki nem ment előadásra. A szobák nagyon hangulatosak és tiszták. A tisztaságot is önkormányzatilag oldják meg, minden napra más-más szoba a tisztasági felelős. Miránk is ránk került sor, egyszer pont egy színházi előadás után kellett nekilátnunk a folyosó felsurolásának és a konyha rendberakásának.

Esténként kezdődött az "igazi" élet, a vendégek jöttek-mentek, innét-onnét kihallatszott a beatzene.. A kollégiumban működő studio is állandóan szórakoztatta a hallgatóságot.

A negyedik héten ellátogattunk az Odesszától nem messze lévő katakombákba, ahol a partizánok szervezkedtek a föld alatt 22 m mélységben. A II. világháború idején ide menekült a lakosság a megszállott városból.

Gyertyákkal ereszkedtünk le a 200 km hosszú katakombákba. A föld alatti helyiségek különböző célra voltak berendezve. A gyerekeknek volt iskolájuk, de nagyon egészségtelen körülmények között éltek itt gyerekek és felnőttek egyaránt. A katakombák megmentették a lakosságot a fasiszták támadásaitól..

A bácsi, aki vezetett minket, szintén egy veterán volt, próbálta velünk átéreztetni azt a szörnyű sötétséget, amiben ők éltek, eloltatta velünk a gyertyákat, és egyszerre még levegőt is elfelejtettünk venni, olyan dermesztő volt a vakság.

Utolsó nagy kirándulásunkat Moldávia fővárosába, Kisinyovba

ETAKITA

---

tettük. Sajnos a szervezetlenség miatt nem tudtunk megnézni semmit, mivel azt sem sejtettük, hogy egyáltalán mit kellene és mit érdemes megnézni ebben a jellegzetesen szép szovjet városban. Az időnk is kevés volt, csupán csak 3 óra. Így aztán volt, aki vásárolni ment, volt aki beült egy vendéglőbe, és megette a maga káposztalevesét.

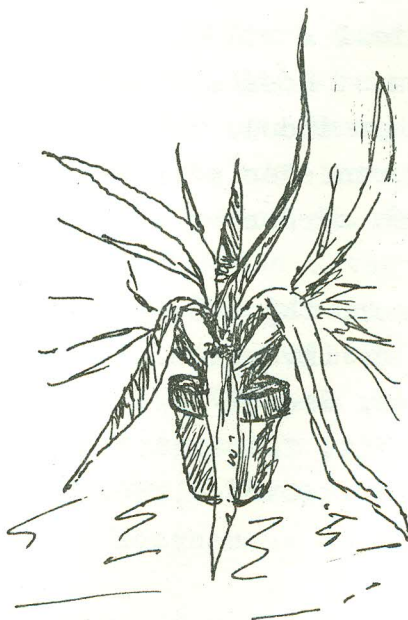
Nagyon vártuk már a hatodik hetet, ha így visszagondolok, hamar eltelt az a másfél hónap, de akkor bizony nem mult gyorsan az idő. Már két nappal az indulás

előtt elkezdünk csomagolni, megvettük a még hiányzó ajándékokat, és lassan elérkezett az utolsó este. Búcsúestet rendeztünk, ahol elbúcsúztunk tanárainktól, akiket nagyon megszerettünk ezalatt a pár hét alatt.

Egy téli, hideg estén hagyuk el Odesszát, de remélem, ha nem is télen, de egy meleg nyári napon újra ellátogathatok ebbe a számomra olyan sok élményt nyújtó városba.

V é g e

- Maul Lilla -

GÖRBETÜKÖR CÖBBELKÖB

Április 9-11. között rendezték meg Győrben a "Pedagógusjelöltek Spartakiádját". Iskolánkat - esztergomi színekben - hárman képviseltük. A három nap krónikája:

Első nap: Elindulás, találkozás az esztergomiakkal, megérkezés Győrbe. Séta, vacsora, majd rövid megbeszélés a nevezésekkel kapcsolatban. Albert tanár ur meglepetése: "100 mel- len nem indulhatsz, de benevezhetsz a 800 m-es síkfutásba". Remek. Sőt! Nagyszerű! Mármint az, hogy szívinfarktus nélkül tudomásul vettem.

Este: Söröző. Be. Kicsi a világ. Az asztaloknál a sparta- kiád résztvevői. /Minden ut Rómába ..... ?/ Ismerkedés, tapo- gatózás: ki milyen számban indul, majd szeszek. Pincér száj- tátva veszi tudomásul a rendelés méretét. Több fordulóval ki- hozza. Hangulat remek, ám zárórákor el.

Másnap: másnap. Gyomor, fej a helyén, de mindkettőben han- gyák nyúzsögnek. Megnyitó. Bevonulás. Beszéd. Ünnepi. Másik beszéd. Még mindig beszéd. Szónok/nő/, miután ecsetelte Győr szépségeit, nevezetességeit, földrajzi helyzetét, la- kosságát, multját, jelenét, jövőjét, végre megnyitja. Kivonu- lás, elvonulás. Versenyek és versenyzők a szélrózsa minden i- rányába.

Atlétikai pálya. Göres. Nem, nem a lábamban. A szivemben, torkomban. Láttam néhány futót melegíteni. Ezek komolyan gondolják? Így futni?! A tornádó ezekhez képest kismiska. Taktika: az élbolyra ragadni, majd a végén erősíteni. Start. Kiugrás, ezért vissza. Ujabb start. Taktika rögtön összeomlik. Az élboly úgy nekiindul, hogy képtelenség követni /legalábbis nekem...../. 400 m után valaki módszeresen lopja a levegőt. Egyre kevesebbet kapok. Még 200 m. Szentisten! Legalább a cél-ig birjam ki! Az előttem futó lába összeakad. Enyhe káröröm: nemcsak én haldoklom. Cél. Utolsóként. /Vigasz: így is egyéni csucsjavítás. Ujabb vigasz: a versenyt egy esztergomi srác nyerte./ Nosztalgia. Azon percek után, mikor emlékeim szerint nem szédültem és kaptam levegőt. Percek múlva próba: megtartanak-e a lábaim. Siker. Irány a gerelyvetés. Itt két "nehézfiunk" remekel. Ladányi Péter ezüstöt, Kerner András bronzot nyer.

Este disco. Ismerkedés. Nővel, sörrel, borral. Később ágyi-kó..

3. nap: Reggel. Reggel. Albert tanár ur kifogyhatatlan. Ujabb meglepetése: a vezetőséggel vívott taktikai csata után, mégiscsak benevezett az uszásra. Mennyei boldogság. A tegnapi futástól olyan izomlázam van, hogy menni alig tudok. Uszoda. Bemelegítés. Izomláz és önbizalom el. Itt más is tud uszni! Sebaj. Egyes pálya. Érdekes módon a tegnapi levegőlopó itt is jelen van. Cél. Körülnézek. Nem hiszek a szememnek! Harmadik vagyok! Vannak még csodák! Öröm. Albert tanár ur még mindig kifogyhatatlan: "Te uszol a 3x100 m-es vegyesváltóban mellen." Ujabb öröm: Az ellenfél csapatában van volt ifjusági bajnok is. Uszunk. Mindhármunk /Ladányi, Kerner, Simon/ nyelve lóg. De másodikkak lettünk!

Ebéd, majd haza. Kár. Jó volt!

A dekorálásról

Szükségessé vált, hogy főiskolánk termei az oktatás jellegének megfelelően dekorálhatók legyenek. Ennek megszervezése és a konkrét feladatok végrehajtása a nemrég alakult Dekorációs Bizottság feladata lett.

A Bizottság titkára:

D o b s z a í Katalin

tagjai:

C s i k Teréz

F á b i á n Ilona

B a l á z s Attila

V e c s e r k a Enikő

A n d r á s i Edit

A Bizottság munkájában szakmai segítséget nyújt Bihari Sándor főiskolai tanársegéd. Elsődleges feladatnak tekintjük a folyosók, tantermek és a társalgó dekorálását, hogy minél színesebbek, hangulatosabbak, sőt főiskolánk képzési jellegét is tükröző-

ek legyenek. Ezt azzal is próbáljuk elérni, hogy elsősorban a főiskolai hallgatók rajzaival szeretnénk díszíteni iskolánk falait. Ahhoz azonban, hogy ezek a képek valóban a helyükre kerülhessenek, még sok gyakorlati munkára van szükség.

Ehhez kérnénk elsősorban a technika szakkollégisták segítségét, akik pl.. a képek keretezésében nyújthatnának nekünk nagy segítséget.

Rajtuk kívül a főiskola bármely hallgatójától szívesen fogadunk ötletet, vagy olyan rajzokat, amelyeket magatok készítettetek. Segítségért, utbaigazításért bármikor felkereshetitek Bihari Sándor tanár urat, vagy a Dekorációs Bizottság bármely tagját.

- András Edit -

Sportéletünk

	GYENGE	KÖZEPES	JÓ	KIVÁLÓ
LÉTESÍTMÉNY	_____	_____	_____	_____ →
SZERVEZÉS	_____	_____	_____ →	_____
RÉSZVÉTEL	_____	_____	_____	_____

←

Főiskolánkban addig nem alakulhat ki normális sportélet,
amедdig megfelelő közösség nem jön létre!

SPORTVEZETŐSÉG

EZ A LAP IS DIDAKTIKA

Irok. Minek? Nem tudom. Ráérek. Az óra pereg. Monoton. Rovom sorom. Tanár kérdez, diák felel. Ha tud. Én nem tudok. Semmit. Mindent. A tananyagból semmit. Az életből mindent. Sokat. Másodállás. Életművész vagyok. Kész művészet, hogy élek. De minek? Jó az nekem? Jó. Az jó! Boldog vagyok. Nagyon. Nagyon boldog vagyok.

Idézet: Nem az a jó, ha szeretnek téged, csak az a jó ha te is szeretsz. Én szeretlek. Engem szeretnek. Te szeretsz. Téged szeretlek. Mi szeretünk. Egymást. Nem régóta, de sokáig. Nagyon. Nagyon-nagyon. Már két hónapos. Még két hónapos. Csak két hónapos. De lesz több is! Előttünk a jövő. Hátunk mögött Dél. /Balra a nap nyugszik, jobbra pedig kél. De ez nem fontos./ Azért jó. Jó hülyének. Boldogok a lelki szegények, mert ők a mennyek országa. Ez is idézet. Honnan, marhaság. A lelki szegények nem boldogok. Bár lehet. Nem tudják, hogy mit vesztenek. A lényeg, hogy én jól érzem magam. Meg mást. Meg Mást. Furcsa. Miért irok? Az írásért? Vagy mert jó? Jó? nem tudom. Mindegy. Hamarosan ebéd. Hamarosan megölelhetem. A lámpaszlopot. Ha részeg az ember kell egy kis támasz. Nem csak lelki. Testi is. Maneken típus! Hogy miket hall az ember? Hát /tal nem kezdünk mondatot/ ez fantasztikus.. Kicsit csapongok. De nem baj. Jó ez így. Rózsaszín a világ. Szabadalmaztatni fogom. Mindenki, aki bánatos, jöhet hozzám egy darabka rózsaszín világért. Biztos sorba állnának egy jó páran. Na mindegy.

NYELVTAN   ÓRAVÁZLAT

Mivel mindannyian tanítónek készülünk, úgy gondoltuk, hasznos lesz, ha szakmai jellegű anyagot is közlünk a lapban.

Alább egy óravázlatot mutatunk be, amely egy igen jól sikerült óra terve. A közölt anyagból Vecserka Enikő tartott órát, az óravázlat is az ő munkája.

A tanítás ideje: 1979. március 14.

helye: Zsámbék, ált. isk..

osztály: 2. b.

tananyag: Hogyan irjam, mit válasszak: ccs, vagy ts.

Feladatok: nevelési: Légy szorgalmas! - Kisdobosok 3. pontja

oktatás: a hosszú **cs**-hangos szavak helyesírásának tudatosítása. /ccs - ts - a szavakban/
szógyűjtés, szavak csoportosítása, szótagolás

képzési: A fent említett szavak helyes hangoztatása és írása, a szótő és toldalék elválasztásának gyakorlásával

óratípus: kombinált

Szemléltetés: írásvetítő, olvasókönyv, képek, szókérták, feladatkártyák, jutalomkártyák, tábla képe, feladatlap.

Az óra menete

A tanító munkája

a tanuló munkája

1. Szervezés

feladatlap, füzet, ceruza,
színes, olvasókönyv előké-
szítése, front. oszt.

2. Hf. ellenőrzése /89/2/

Írásvetitőn: kenjetek, bán-
jatok, menj, loccsanjon,
fröccsenjen

Mi volt a feladat?

Nézzetek az írásvetítőre!

Hány tanulónak sikerült he-
lyesen megoldani a hf-ot?

3. Új anyag előkészítése:

Táblán: Nyáron gyűjts, hogy
télen fűts!

Nev. cél!

Magyarázd meg, mit jelent
ez a mondat!

beszélgetés, frontális
om.

Melyik az a kis rovar, amelyik
híres a szorgalmáról?

Melyik kisdobospont jut esze-
tekbe a szorgalomról?

Hogyan ejtjük ezt a szót? /rá-
mutatok a "fűts" szóra/. Hogyan
írjuk?

4. Célkitűzés: a mai órán olyan
szavakkal foglalkozunk, melyek-
ben hosszú "cs" hangot hallunk.

5. Szógyűjtés: Ebben a kis gombaházban /kép a mágneses táblán/ egy szorgos méhecske lakik. Most azonban beteg, és mi segítünk neki. Akartok segíteni? Akkor gyűjtsünk olyan szavakat, amelyekben hosszan halljuk a cs-t. /Ügyesek voltatok/

fr. om.
Szavak gyűjtése szóban

6. Gyakorló feladatok:

a. 14 tanuló feladatkártyán dolgozik.

Feladatkártyán:

Huzz álló vonalkát a következő szavak töve és toldaléka közé!

segítség, barátság, sötétség, önts, fűts, készíts

feladat felolvastatása

Ell: írásvetitőn

Piros pont

b. Hf.: 36/2. feladat

Mivel dolgozik a bácsi?

Mi van kinn az utcán éjszaka?
ha nem égnek a lámpák?

Feladat felolvastatása

Ell: szóban, közösen +
tábláról kalapáccsal,
sötétség /piros pont/

Ki kapott pontot?

7. Szótagolás

Most mindnyájan átváltozunk nyomozókká. Kíváncsi vagyok, ki lesz közületek a legügyesebb Kojak.

A táblán szótagokat találtok. Válasszatok ki annyit, hogy 2 szót le tudjatok írni a füzetbe. Ki kapott piros pontot? - Mennyi ügyes nyomozó van ebben az osztályban!

egyéni munka a munkafüzetekbe

Ell: szótagkártyák összeillesztésével

Piros pont

Most pedig mindegyikkel mondjunk
1-1 mondatot!

Mágneses táblán szótagkártyák:

locs	osen	cse
öcs	csan	fröcs

fr. oszt. munka
Tanulónként 1 mondatalk.

8. Nyissátok ki az olvasókönyvet a
105. oldalon. Olvassuk el a vers
utolsó versszakát közösen! Fela-
datot, hogy ird ki elválasztva
azt a szót a versből a füzetedbe,
amelyben hosszú "cs" hangot hal-
lasz! /egyetlen szót kell/

fr. om.

egy. m.

ell: 1 tanuló felírja a
táblára

9. Gyakorlás:
/két kép a táblán - alattuk 1-1
hiányos szó/

front. om.

1-1 tanuló beírja filc-
tollal

letört	rádió
ág	

re/ccs/en	re/cs/eg
-----------	----------

Mi a különbség a két kép között?
Írjuk be a hiányzó betűket!
Nem csak a helyesírásban van külön-
ség, hanem abban is, hogy milyen
gyakran történik.
Mondjunk velük mondatokat!

10. Szavak csoportosítása:
Egy rendetlen kis manó összeke-
verte a szavakat. Most szomorú-
an üldögél, és azon töpreng,
mit csináljon. Sugjunk meg neki!
Írásvetitőn: manó rajza

front.oszt.

ETAKITA

1. kalapóccsal	2. terits
3. készits	4. kapocccsal
5. fűts	6. öccse

Táblán: 2 halmazkarika

Irjuk be a megfelelő számokat a karikákba!

11. Hf.: Táblán 95/2.

12. Értékelés: Kinek van 2 piros pontja
jutalomkártyák
magatartás
aktivitás

Fr. om. = Frontális osztálymunka

EGY KIS TANITÓ

Tanítónknak parker tolla
Fiókban van, rozsa marja,
Rozsa marja nem ragyog,
Én kis tanító vagyok!

Henyélés ám csak az élet
Sikerem van, mert vezérlek
A diákoké a dolog
Én kis tanító vagyok!

Tán a tanításnak éljek?
A tanítók mind szegények
Nem irok, nem javítok
Én kis tanító vagyok!

Van igaz egy tudományom,
Ebben párom nem találom,
Órák alatt szunditok
Én kis tanító vagyok!

Az évvégén baj jön csófstól
Kiesünk a pénzesőből
Tanítónk most felmorog;
Hát tanító vagyok!

G. E.

ETAKITA

G. E.

Skótéknál:

- Asszony, ha már ugyanis nyitva van a szád,
szólhatnál a gyerekeknek, hogy jöjjenek vacsozární.

Folyosón hallottuk:

- De jó lenne, ha annyi pénzem lenne, hogy venni tud-
nék egy elefántot!
- Minek neked elefánt?!
- Kell a fenének, de jó lenne, ha annyi pénzem lenne.

Sirfelirat /székelyéknél/

"Itt nyugszik a feleségem,
Jó már néki, hát még nekem!"

Információ

I.

- Messze van még Amerika?
- Csend ! Usszál tovább!

II.

- Mióta dolgozik ennél az iskolánál?
- Amióta rám szóltak!
- ???
- Ha nem dolgozom, elküldenek.

R E F O R M J A V A S L A T

Most, hogy már több mint fél évet elvegetáltam az iskola falai között, ráébredtem, hogy felvételi és vizsgarendszerünkben valami nem stimmel. Hogy a köz javát és épülését szolgáljam, ezenel közrebocsátom világmegváltó javaslataimat:

A hosszas herce-hurcát elkerülném. Az összes vizsgázót egyszerre hívnam be, akik néhány rövid, de a művéeltséget alapjaiban feltáró kérdésekre válaszolnának.
Kezdjük talán a felvételinél:

Történelem: Hol verte meg Batu-kán a magyar sereget?

- a. Filippinél
- b. Muhinál
- c. Az óvodában

Magyar: Ki volt nagyobb költőnk?

- a. Rejtő Jenő
- b. Kovács Pisti a 4. a-ból
- c. Petőfi Sándor

A félévi vizsgákat, valamint az előadás látogatásokat megszüntetném. Az évvégi vizsgákon bukás, utóvizsga, és egyéb kispolgári dolgok mellőzendők!

Vizsgakérdések:

- Természetismeret: 1. Melyik magasabb: a Csomolungma, vagy az Égigérővascsicsergő?
2. Miért fáj, ha sósavba mártod a kezéd?
3. Mitől döglük a légy?
4. Miért fázik a kutya télen?
- a. Mert jön még kutyára dér
  - b. Mert Dunáról fuj a szél
  - c. Mert kiskutya, nagykutya nem ugat hiába

ETAKI TA

Matematika: Milyen hosszú egy félegyenes?

Politikai gazdaságtan: A helyzet definisztikai szuggesztívája
miért nem fér össze a morális egzisztenciával?

Anatómia: Melyik a legnagyobb mirigyes szervünk?

- a. Háj
- b. Máj
- c. Báj

Remélem, a példák felkeltik az illetékesek érdeklődését, s így a következő vizsgán hasonló kérdésekre felelhetünk.....

A beérkezett levelekre nem válaszolok, ugyanis készülök az utóvizsgára!

Idegen ötletből tollhegyre tűzte:

- Simi -

Hírek

Április 18-án megválasztott KISZ-bizottsági tagok, és részort-
jaik:

Főiskola KISZ-bizottságának titkára: VARRÓ ANNA
Szervező titkár: BALÁZS ATTILA
Agitációs propaganda felelős: HAMZA EDIT
Érdekvédelmi felelős: GAZDAG ESZTER
Diákotthon-Bizottsági titkár: VASZILIÁDU VIKTÓRIA
Kulturfelelős: CSIK TERÉZ
Sportfelelős: PAULIK ERZSÉBET
Tanulmányi-gazdasági felelős: VECSEKKA ENIKŐ
I.évf. titkár, iskolaujság felelős: SÁNDORFI LÁSZLÓ

A rajzokat készítették: BODOR ERZSÉBET
CSIK TERÉZIA
GAZDAG ESZTER
FÁBIÁN ILONA
HÁROSI RITA
BALÁZS ATTILA

Egy sajnálatos esetre hívjuk fel az olvasók figyelmét. Az elmúlt számban az "Ismerkedjünk a jazz muzsikával" című cikkben több értelemzavaró hiba fordult elő. Ezért közöljük a hibás szavakat és a helyeseket.

Helytelen:		Helyes:
BELOP	=	BEBOP
RENIVAL	=	REVIVAL
NIMFANIKUS	=	SZIMFÓNIKUS
WESTCOOST	=	WEST COAST

Sikeres vizsgázást, és kellemes nyári pihenést kívánunk minden olvasónknak. Szeptemberben pedig várjuk a beszámolókat a kisdobostáborról, az építőtáborról, stb.

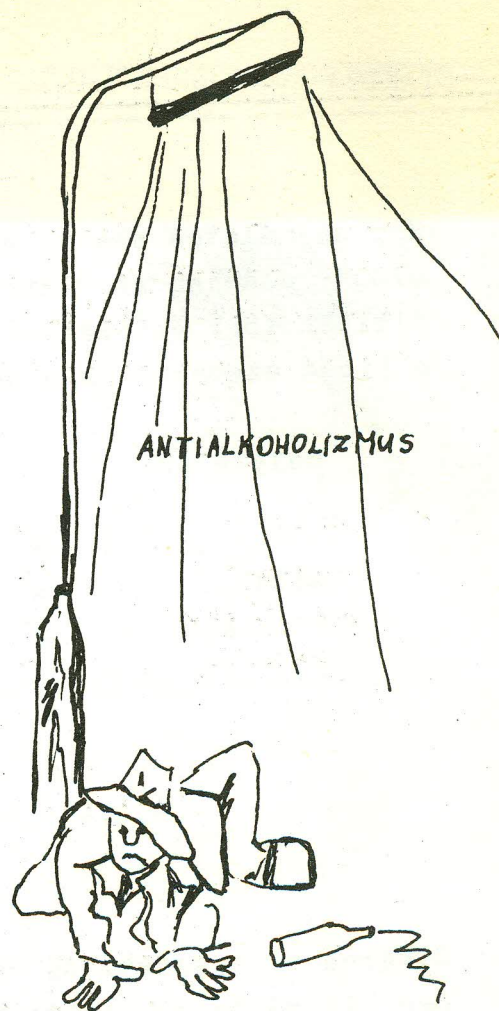
ETAKITA

Készült az Esztergomi Tanítóképző Főiskola Kihelyezett
Tagozatán Zsámbékon. Műszaki vez.: Hüse Mihályné.
MSz: 1871/79.

Humor.

—... és akkor megmondtam a véleményemet a főnöknek...

—Már megint az alkohol győzött!

